



Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

High Energy Events B.V.
Fivel 53
8032 MP ZWOLLE

Dienst Regelingen
Team Natuur/GWWD

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.minlnv.nl

Contactpersoon
G.J.L. Veth
Team Natuur/GWWD

T 070-3786683
F 070-3786139
ffwet-handhaving@minlnv.nl

Datum 6 april 2012
Betreft Afhandeling bestuursrechtelijke handhaving

Onze referentie
HH/INH/2012/030

Bijlagen
1

Geachte heer/mevrouw,

Op 13 maart 2012 heeft Dienst Regelingen te Den Haag een melding van een mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet ontvangen inzake twee evenementen namelijk het **Hardshock Festival** van 14 april 2012 en het **Fusion of Dance Festival** van 19 mei 2012 bij de Wijthmenerplas te Zwolle. In deze brief wil ik u informeren over de afhandeling ten aanzien van de handhavingsmelding die ten aanzien van het Hardshock Festival is gedaan. Ten aanzien van het festival Fusion of Dance zal ik u later per brief informeren.

Afdeling Handhaving van Dienst Regelingen heeft deze zaak geregistreerd onder kenmerk HH/INH/2012/030. In deze brief geef ik aan dat het evenement doorgang kan vinden als tenminste de mitigerende maatregelen getroffen worden die in de 'Natuurtoets drie festivals Wijthmenerplas Zwolle' worden genoemd en als er aanvullend een monitoring in het gebied wordt verricht. Mijn motivering hierover kunt u hierna lezen.

Overwegingen melder

Hierna volgt een verkorte weergave van de melding:

Een omwonende van de Wijthmenerplas te Zwolle heeft op 13 maart 2012 de melding gedaan dat u voornemens bent twee evenementen te laten plaatsvinden aan de Wijthmenerplas. De melder is van mening dat dergelijke festivals niet tijdens het broedseizoen van vogels kunnen plaatsvinden. Door de activiteiten in het gebied en de daarmee gepaarde geluidsoverlast worden broedende vogels verstoord en dat is naar de mening van melder in strijd met de Flora- en faunawet. Ter onderbouwing van haar standpunt verwijst zij onder meer naar een negatief advies, dat door de stadsecoloog van Zwolle, is gegeven ten aanzien van de geplande festivals tijdens het broedseizoen.

Uw overwegingen

Hierna volgt een verkorte weergave van uw reactie op de melding :

In reactie op de melding heeft u bureau Tauw opdracht gegeven een natuurtoets in het gebied te laten verrichten. Op 29 maart 2012 is de "Natuurtoets drie festivals Wijthmenerplas Zwolle" per e-mail aan Dienst Regelingen verstuurd. De conclusie van de natuurtoets is dat zowel ten aanzien van vleermuizen als broedvogels een overtreding van artikel 10 en 11 van de Flora- en faunawet kan worden uitgesloten; onder de voorwaarde dat geen professioneel vuurwerk wordt afgestoken.

Datum
6 april 2012

Onze referentie
HH/INH/2012/030

Beoordeling overwegingen

Ten aanzien van de handhavingsmelding en uw reactie merk ik het volgende op:

Vogels

Bureau Tauw geeft een uitgebreide onderbouwing waarom er geen communicatieverstoring op treedt tussen vogels tijdens de geplande festivals. Voor de sperwer wordt de communicatieafstand binnen de directe invloedssfeer van het festival weliswaar verkleind, maar dit effect wordt door natuurlijk gedrag van de sperwer zelf afgezwakt. Effecten op andere vogelsoorten op de communicatie worden niet verwacht.

Echter, behalve het verstoren van onderlinge communicatie kan een toename van geluid een schrikeffect veroorzaken, waardoor vogels mogelijk voor korte of langere tijd hun nest verlaten. Tauw maakt de inschatting dat de nesten van voorkomende vogelsoorten niet zo lang verlaten zullen worden dat er broedgevallen verloren gaan. Dit komt doordat de toename van geluid slechts tijdelijk is en dat de gehoordrempel bij vogels hoger ligt en het frequentiegebied van wat vogels kunnen waarnemen smaller is.

Het is echter niet gezegd dat de hogere tonen, welke waarneembaar zijn voor vogels, afwezig zijn in het muziekgeluid tijdens de drie festivals. Voor de sperwer wordt aangegeven dat deze soort onder andere communiceert op een frequentie van 1000 Hz, en dat deze frequentie in muziekgeluid ruimschoots aanwezig is. Gezien het feit dat broedgevallen van buizerd niet zijn aangetroffen tijdens de veldbezoeken in maart, is de kans dat deze soort dit jaar binnen de invloedssfeer van de festivals broedt klein. De sperwer heeft in het verleden tot 200 tot 300 meter van het terrein gebroed, de kans is aanwezig dat deze soort weer binnen deze afstanden zijn nest bouwt. Tijdens het Hardshock festival, op 14 april, zal de sperwer nog niet broeden, deze soort legt doorgaans in de derde week van april zijn eieren. Ook zal een deel van de meer algemeen voorkomende vogelsoorten nog niet broeden op 14 april.

Terecht wordt aangegeven dat dit een druk gebruikt recreatiegebied is, waardoor dit al een minder optimaal broedgebied is en de aanwezige vogels gewend zijn

aan een zekere mate van verstoring en dat de sperwer in deze regio redelijk tolerant is en veel broedgevallen heeft aan de rand van woonwijken

Dienst Regelingen
Team Natuur/GWWD

Tauw geeft aan dat omdat effecten op buizerd en sperwer niet te verwachten zijn, verstoring van minder gevoelige soorten ook niet aan de orde is. Hierbij is er echter naar mijn mening geen rekening gehouden met de veel kortere afstand van de broedgevallen in aangrenzende bosjes tot de verstoringbron (muziek en vuurwerk). Hierdoor kan het niet geheel worden uitgesloten dat bij eventuele zangvogels die direct langs het festivalterrein broeden een zodanig schrik-effect optreedt dat het nest zo'n lange tijd wordt verlaten dat een broedgeval verloren gaat.

Datum
6 april 2012

Onze referentie
HH/INH/2012/030

Tijdens het broedseizoen zijn alle vogelsoorten beschermd. Dit betekent dat wanneer er een broedgeval verloren gaat een overtreding van de artikelen 10 (verstoren) en 11 (verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen) van de Flora- en faunawet aan de orde is. Hoewel ik de kans betrekkelijk klein acht dat ten aanzien van zangvogels een overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvindt kan dit – gelet ook op het voorgaande – niet geheel worden uitgesloten. Ik leg u daarom een monitoringsverplichting op. Deze houdt het volgende in:

- **Het terrein waar het festival plaatsvindt en een buffer van circa 100 meter rond het terrein dient door een ter zake kundige¹ op vier momenten te worden gecontroleerd op broedgevallen. Dit dient te gebeuren de dag voor de opbouwwerkzaamheden aanvangen, de dag voor het festival, de dag na het festival en de dag na de afbouwwerkzaamheden.**
- **Tijdens het festival dient de geluidsbelasting te worden gemeten bij het broedgeval dat zich op de kortste afstand van het festivalterrein bevindt.**
- **U dient de bevindingen van deze monitoring voor 1 mei 2012 aan mij toe te zenden.**

Door deze monitoring kan worden vastgesteld of, ondanks de in deze brief genoemde afweging, wezenlijke verstoring van broedgevallen heeft plaatsgevonden.

Daarnaast dienen de door u voorgestelde maatregelen worden getroffen. Het effect van professioneel vuurwerk wordt wel als verstoring ingeschat. Daarom ziet u af van het gebruik hiervan. Een andere mitigerende maatregel die genomen moet worden is het plaatsen van hekken langs bosjes, zodat bezoekers niet de bosjes in kunnen.

¹ Het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie.

Verlichting en geluid wordt zo veel mogelijk van bosjes en bekende nesten van de sperwer af gericht, om lichtverstoring en verstoring door geluid zo veel mogelijk te voorkomen. Dit dient ook te worden toegepast op aangrenzende bosjes waarin vogels kunnen broeden.

Dienst Regelingen
Team Natuur/GWWD

Datum
6 april 2012

Onze referentie
HH/INH/2012/030

Bovengenoemde maatregelen zijn, noodzakelijk om verstoring te beperken en daarmee overtreding van de Flora- en faunawet zoveel mogelijk te voorkomen. Ik ben mij ervan bewust dat het bovenstaande niet volledig uitsluit dat overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels zullen plaatsvinden. Ik acht dit risico in dit geval aanvaardbaar, omdat ik de kans op overtreding van de Flora- en faunawet bij de organisatie van het Hardshock Festival gering acht en dat bij een eventuele overtreding de ecologische gevolgen beperkt zullen blijven tot broedvogels, waarbij de gunstige staat van instandhouding niet in het geding zal zijn. Bovendien zal door de monitoring belangrijke wetenschap worden verkregen wat de eventuele effecten van een dergelijk festival is op broedvogels. Ik verzoek u daarom dringend de door u voorgestelde mitigerende maatregelen te treffen en de door mij opgelegde monitoring uit te voeren. Indien u aan dit verzoek niet of onvoldoende gehoor geeft, zal dit gevolgen hebben voor mijn handelen ten aanzien van de twee festivals die later dit jaar zullen worden georganiseerd.

Overige soorten

Naar mijn mening is voldoende aannemelijk gemaakt dat wezenlijk negatieve effecten van licht en geluid tijdens het festival en op- en afbouwwerkzaamheden op andere soorten zijn dan vogels zijn uitgesloten. Verblijfplaatsen van vleermuizen en grondgebonden zoogdieren als de das zijn niet aanwezig. Daarbij is er voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving voor deze soorten.

Conclusie

Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd en de monitoring wordt verricht, zie ik gelet op het voorgaande geen reden over te gaan tot bestuurlijk handhavend optreden.

Tot slot

Ik ga ervan uit dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd. Heeft u nog vragen, dan kunt u telefonisch contact opnemen met G.J.L Veth van het team Natuur/GWWD - Cluster Handhaving, bereikbaar via het telefoonnummer 070 - 378 66 83.

Met vriendelijke groet,


G.J.L. Veth,
Senior Team Natuur/GWWD

Bijlage 1: Relevante wetteksten Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Dienst Regelingen
Team Natuur/GWWD

Datum
6 april 2012

Onze referentie
HH/INH/2012/030

Artikel 2

Zorgplicht

1.Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2.De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 8

Planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Dieren

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Dieren

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Voortplantings-, rust-
of verblijfplaatsen van
dieren

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Alleen met het oog op
verplaatsen

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort (...) te vervoeren (...).